

“Stichting Verdronken Geschiedenis”

Nieuwsbrief nr. 2012-1

(januari 2012)

De bedoeling van deze Nieuwsbrief is om de “achterban” van de Stichting Verdronken Geschiedenis periodiek te informeren over actuele zaken. We hopen hiermee de betrokkenheid van een grote groep mensen te behouden en te stimuleren.

In memoriam Minze de Boer

Ons bereikte het bericht dat op 3 januari jl. vrij onverwacht op 74-jarige leeftijd Minze de Boer is overleden. Minze, uit Buitenpost, begeleidde ons op onze zoektochten op Engelsmanplaat en langs de kust bij Wierum. Hij beschikte over veel kennis van de geschiedenis van het waddengebied, waar hij als wadgids vele voetstappen had gezet. Wij herinneren ons Minze als een bescheiden, vriendelijke liefhebber van het waddengebied. We hebben veel van hem geleerd.

Minze de Boer op Engelsmanplaat; 10-04-2010
(foto: Harry Perton)

Nieuws

Nieuw lid stichtingsbestuur

Het stichtingsbestuur is in januari 2012 versterkt met Mevr. Drs. J.A.J. (Joan) Stam. Mevrouw Stam was van november 1998 tot 1 januari 2010 burgemeester van de gemeente De Marne. Daarnaast was zij voorzitter van de Vereniging van Waddenzee gemeenten, lid van

het Regionaal College Waddengebied en van het trilaterale Wadden Sea Forum. Vanaf maart 2010 is zij voorzitter van de Regiekamer Rijke Waddenzee. Zij heeft dus het politiek-bestuurlijke landschap van het Waddengebied van nabij leren kennen. Wij vertrouwen erop dat zij een waardevolle bijdrage kan leveren aan de doelstellingen van de stichting.

Komende activiteiten

Lezing over oesters in de Waddenzee

Op 19 januari 2012 houdt Dr. Karel Essink op Ameland een lezing over de geschiedenis van oesters en oestervisserij in de Waddenzee - van steentijd tot heden. Ook de aanleg van oesterbanken op Ameland rond 1717 komt hierbij aan de orde.

Deze lezing wordt georganiseerd door de Stichting "De Ouwe Pôlle" en Museum Sorgdrager op Ameland, en vindt plaats in restaurant “De wijde Blik” te Ballum. Aanvang: 20.00 uur.

Japanse oester

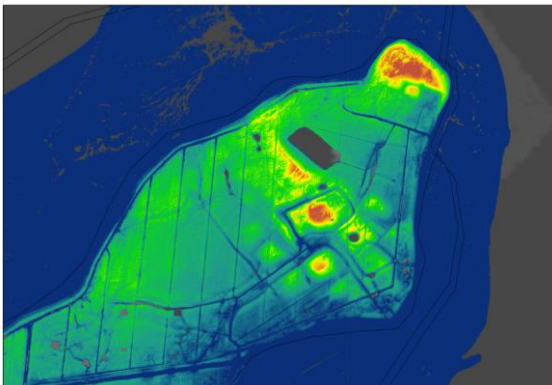

Platte oester

Onderzoek

Onderzoek Punt van Reide

In april en september 2011 bracht een kleine werkgroep een tweetal veldbezoeken aan de Punt van Reide. Dit is een beheersgebied van de Stichting Het Groninger Landschap aan de westelijke rand van de Dollard. De ondergrond wordt gevormd door een oude oeverwal van de rivier de Eems. Doel van het veldonderzoek was na te gaan of thans aanwezige hoogteverschillen in het landschap, zoals zichtbaar op gedetailleerde hoogtekarten (AHN-kaarten) kloppen met oude historische

AHN-kaartbeeld Punt van Reide (bewerking: Koos de Vries)

gegevens over bewoning (ooit lag in deze buurt het verdwenen dorp Westerreide), en vestingwerken (uit de 80-jarige oorlog en WO-II). In september werd een deel van het gebied met grondradar onderzocht.

De voorlopige resultaten worden binnenkort besproken met Het Groninger Landschap. Een voorlopige rapportage zal in 2012 verschijnen.

Nieuw boek:

Het lied van de Eems (Aafke Steenhuis)

De in Delfzijl geboren schrijfster Aafke Steenhuis, onder meer bekend van haar boek "Windjammers in Delfzijl" over de vroegere handel in chilisalpeteer, reisde langs de rivier de Eems van de monding in zee bij Borkum tot aan de

bron in het Teutoburgerwoud en schreef over haar belevenissen een boek. Aafke Steenhuis praat met zangers, havenbazen, vissers, historici, schrijvers, boeren, schilders en geologen en geeft een veelkleurig en veelzijdig beeld van deze betoverende rivier. Ze geeft ook historische beschouwingen, onder meer over Duits-Nederlandse relaties, de Vrede van Münster van 1648, de turfgraverij en vestingplaatsen als Bourtange en Nieuweschans. Het boek verscheen bij Uitgeverij Atlas-Contact.

Korte berichten

Waddenarchieven

Veel informatie over het waddegebied ligt verborgen in archieven bij diverse archiefinstanties, instellingen en particulieren. Binnen het project Waddenarchieven van de Waddenacademie, Tresoar en InterWad (waddenzee.nl) worden thematische overzichten van archiefmateriaal opgespoord, geïnventariseerd en beschikbaar gemaakt in "Wadwijzer", een online data/catalogussysteem. Er zijn 15 thema's, o.a. archeologie, scheepvaart, waterstaat, visserij, bevolking en demografie, landaanwinning en bedijking en flora-fauna-natuurbeheer.

Voor meer info: <http://www.wadwijzer.nl>

Cultureel erfgoed waddenzegebied

Sinds 2010 vormen behoud van landschap en cultureel erfgoed een erkend agendapunt in de trilaterale Waddenzeesamenwerking. In een Deens-Duits-Nederlandse werkgroep wordt een inventarisatie voorbereid van het cultureel erfgoed in het internationale Waddegebied. Onze stichting heeft zitting in deze werkgroep, waarvan de derde bijeenkomst op 18 januari in Amersfoort wordt gehouden. De genoemde inventarisatie is belangrijk voor de volgende ministersconferentie in 2013.

Nieuw eiland in de Dollard?

Lange tijd hebben er in de Dollard eilandjes gelegen, restanten van het door stormvloed in de 16^e eeuw verzwolgen Reiderland. De bekendste zijn Nesserland (de wierde met resten van een kerkhof is nu nog te vinden in het industriegebied van Emden) en de Blinken, in het NO deel van de Dollard.

Op de kaartblad 1812.8 van de Dienst der Hydrografie Editie 2011 is een nieuw eiland afgebeeld, gelegen midden in de Dollard.

Wadgids Lammert Kwant liep er op 19 december 2011 naar toe, en was daar al eerder in december 2004. Beide keren trof hij er twee pollen Engels slijkgras aan. Maar het hoogste punt van het “Dollard eiland” ligt nog beneden gemiddeld hoogwater. De Hydrografische Dienst suggereert dus meer dan er is.

Meer info:

<http://www.wadgids.nl/wadgidsenweb/index.php/wadlopennieuws/531.html>

Grenspaal in de Dollard

Precies op de grens tussen Nederland en Duitsland, ongeveer 8 km ten Noorden van Nieuwe Statenzijl, staat een houten “grenspaal”. Het schijnt dat deze hier in ca.

1924 is neergezet, maar is geen onderdeel van het systeem van officiële grenspalen die onze grens met Duitsland markeren. De laatste grenssteen heeft nummer 203/2.

Grenssteen 203/2 op de dijk bij Nieuwe Statenzijl. Links van het hek Nederland, rechts Duitsland.

Lammert Kwant liep ook hier naar toe, en trof de dukdalf in deplorabele staat aan. Een van de steunbalken is doormidden gebroken. (zie foto hieronder)

Een zoektocht in archieven naar de precieze aanleiding om hier deze grenspaal neer te zetten heeft nog geen resultaat opgeleverd.

Prijs voor Prof. Dr. K.-E. Behre

Op 7 oktober 2011 werd de *Wilhelmshaven Preis für Meeres- und Küstenforschung* toegekend aan Professor Behre, tot 2000 wetenschappelijk directeur van het Niedersächsisches Institut für historische Küstenforschung

Strandvondsten

Melding van vondsten wordt nog steeds erg op prijs gesteld. Gebruik hiervoor het formulier op onze website.

Voor vragen en opmerkingen:

info@verdrongeschiedenis.nl

Deze Nieuwsbrief werd samengesteld door:

Karel Essink

Secretaris v.d. Stichting Verdronken Geschiedenis

Vosbergerlaan 14

9761 AK Eelde